DIAMO, státní podnik Máchova 201 Stráž pod Ralskem		Stupeň utajení:	–
		Číslo vydání:	3

Druh aktu hospodářského řízení: **Organizační norma státního podniku**	Kódové označení: **ON-sp-01-21**	
Název AHŘ: **Kodex Compliance Programu státního podniku DIAMO**		
Prvky SMO: **01**	Účinnost od: **01.07.2026**	Účinnost do: **neomezeně**
Zrušuje–nahrazuje: ON-sp-01-21_V2		

Zpracoval: Věra Vojtková, specialista – Compliance officer, interní auditor	Datum: 16.06.2026	Podpis: schváleno v DMS
Kontroloval přímý nadřízený zpracovatele: Jaroslav Svoboda, vedoucí odboru interního auditu	Datum: 16.06.2026	Podpis: schváleno v DMS
Kontroloval a řídí z hlediska SMO: Erik Kovář, specialista – systém managementu organizace	Datum: 23.06.2026	Podpis: schváleno v DMS
Schválil: Ludvík Kašpar, ředitel státního podniku	Datum: 24.06.2026	Podpis: schváleno v DMS

Informace o řízení výtisku: **AKTUÁLNÍ V DOBĚ TISKU** Zvolte položku.	Číslo řízeného výtisku: Zvolte položku.
Rozdělovník je součástí pouze řízených výtisků a je umístěn na rubové (nečíslované) straně titulního listu.	

Tento předpis je určen výhradně pro služební potřebu a včetně příloh je vlastnictvím DIAMO, s. p. Jakékoliv šíření tohoto předpisu pro jiné účely než pro potřebu DIAMO, s. p., lze provádět pouze se souhlasem ředitele státního podniku nebo ředitele příslušného o. z.

Obsah:

1 Účel ... 3

2 Působnost ... 3

3 Pojmy, zkratky a definice ... 3

4 Odpovědnosti a pravomoci ... 4

5 Kodex Compliance Programu státního podniku DIAMO ... 4

5.1 Úvod ... 4
5.2 Prevence ... 5
5.2.1 Základní povinnosti ... 5
5.2.2 Systematické vyhodnocování rizik v oblasti CP ... 5
5.2.3 Informovanost ... 5
5.2.4 Vzdělávání zaměstnanců (Compliance školení) ... 6
5.2.5 Komunikace ... 6
5.2.6 Odpovědné osoby ... 7
5.2.7 Monitoring a zlepšování CP ... 7
5.2.8 Zajištění informovanosti vedení ... 8
5.2.9 Další preventivní opatření ... 8
5.2.9.1 Prevence korupce ... 8
5.2.9.2 Prevence legalizace výnosů z trestné činnosti ... 8
5.2.9.3 Důkladné prověřování smluvních partnerů a jejich smluvní závazek v rámci CP ... 9
5.2.9.4 Pravidla pro nakládání se svěřenými prostředky ... 9
5.2.9.5 Důsledná ochrana osobních údajů ... 9
5.2.9.6 Vnitřní systém uchování informací ... 9
5.2.9.7 Stanovení zásad řízení lidských zdrojů ... 10
5.2.9.8 Hospodářská soutěž a veřejné zakázky ... 10
5.2.9.9 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci ... 10
5.2.9.10 Ochrana životního prostředí ... 10
5.2.9.11 Další preventivní opatření ... 10
5.3 Detekce ... 10
5.3.1 Oznamování porušení CP ... 10
5.3.1.1 Ochrana oznamovatele ... 11
5.3.1.2 Indikátory nelegálního jednání ... 11
5.3.1.3 Příkaz nadřízeného ... 11
5.3.1.4 Prověřování, šetření ... 11
5.4 Reakce ... 12

6 Záznamy ... 13

7 Závěrečná ustanovení ... 13

8 Související dokumentace ... 14

9 Přílohy ... 15

9.1 Základy trestní odpovědnosti ... 16
9.2 Vybrané korupční trestné činy a výklad základních pojmů ... 20

9.3 Stručný průvodce CP 23
9.4 Doložka CP do komunikace 24
9.5 Doložka CP do pracovní smlouvy 25
9.6 Doložka CP do smluv 26

1 Účel

Účelem tohoto AHŘ je odstranit nebo v maximální možné míře omezit předpoklady pro vznik protiprávního jednání. CP slouží k zabránění spáchání trestného činu, jeho efektivní detekci, odvrácení jeho následků a prokázání, že právnická osoba vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možné spravedlivě požadovat, aby spáchání trestného činu zabránila.

Účelem Kodexu CP je zavést komplexní systém interních firemních opatření a postupů CP a formulovat hodnoty, zásady, cíle a pravidla CP. Kodex CP definuje tři základní složky CP:

- prevenci,
- detekci,
- reakci.

Kodex CP zavádí komplexní systém interních firemních opatření a postupů pro prevenci, detekci a reakci na případná trestněprávní či neetická jednání a je součástí firemní kultury DIAMO, s. p. Tento ucelený systém je nazýván CP.

2 Působnost

Tento AHŘ je závazný pro všechny zaměstnance DIAMO, s. p.

Kodex CP upravuje oblast trestněprávní odpovědnosti a rámcově se dotýká i odpovědnosti za přestupek (viz **příloha č. 9.1 Kodexu CP**). Kodex CP organicky propojuje další vnitřní předpisy státního podniku DIAMO, které rovněž stanoví zásady a pravidla jednání v rámci státního podniku DIAMO a dotčených osob (zejména Etický kodex). V oblasti CP má v případě jakéhokoli rozporu s jiným vnitřním předpisem tento Kodex CP přednost.

3 Pojmy, zkratky a definice

Compliance – jednání společnosti, jejich zaměstnanců a vedení v souladu s právními předpisy a vnitropodnikovými AHŘ;

CO – Compliance officer (pověřenec pro oblast CP, příslušná osoba podle zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů);

CP – Compliance Program DIAMO, s. p.; Compliance Program zahrnuje soubor interních předpisů upravujících organizační, personální, technické a bezpečnostní otázky, jejichž cílem je účinně předcházet protiprávnímu jednání fyzických osob v rámci činnosti právnické osoby, které by mohlo zakládat trestněprávní odpovědnost právnické osoby;

Dotčené osoby – zaměstnanci s. p., osoby konající práce na základě dohody o pracovní činnosti či dohody o provedení práce pro s. p.;

Etický kodex – ON-sp-01-18 Etický kodex zaměstnanců státního podniku DIAMO;

IPP – SM-sp-01-15 Interní protikorupční program státního podniku DIAMO;

Kodex CP – ON-sp-01-21 Kodex Compliance Programu státního podniku DIAMO;

Korupce – slib, nabídka, poskytnutí úplatku nebo jiné neoprávněné výhody s cílem ovlivnit něčí jednání nebo rozhodnutí; žádost o úplatek a přijetí úplatku;

Oznamovací formulář – webový anonymní formulář pro oznámení podezření na korupční, popř. jiné trestněprávní či neetické jednání ve s. p. umístěný na INTRANETU ŘSP, https://www.diamo.cz/cs/oznamovaci-formular;

Oznamovatel – zaměstnanec, případně jiná fyzická osoba, jež podala podnět na podezření z korupce;

Trestní řád – zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů;

Trestní zákoník – zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů;

Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob – zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů;

Závadová osoba – osoba, u níž bylo činností bezpečnostních orgánů zjištěno spáchání trestního činu, provinění nebo přestupku.

4 Odpovědnosti a pravomoci

Vedoucí vnitřní organizační jednotky, vedoucí vnitřního organizačního útvaru

- je odpovědný za zajištění prokazatelného seznámení sobě podřízených zaměstnanců s tímto AHŘ (vč. dodatečně provedených změn a doplňků) tak, aby s ním byli seznámeni všichni zaměstnanci DIAMO, s. p. (Z-02-SM-sp-05-25).

CO

- odpovídá za plnění činností v rámci CP a provádění aktualizací, změn a výkladu CP.

Všichni zaměstnanci

- jsou odpovědni za dodržování ustanovení tohoto AHŘ.

Schvalovatel AHŘ, který určuje zaměstnancům konkrétní odpovědnosti, jim k tomu přiděluje i příslušné pravomoci.

5 Kodex Compliance Programu státního podniku DIAMO

5.1 Úvod

DIAMO, s. p., veden snahou potírat jakékoli protiprávní, zejména trestněprávní jednání, přijímá tento Kodex CP.

CP tvoří čtyři vnitřní předpisy:

- Kodex CP jako jeho základní předpis,
- Interní protikorupční program státního podniku DIAMO,
- Etický kodex zaměstnanců státního podniku DIAMO,

- Oznamovací systém státního podniku DIAMO.

CP je komplexní soubor opatření a postupů DIAMO, s. p., jehož cílem je vynaložení veškerého úsilí pro prevenci spáchání trestného činu či neetického jednání. Cílem CP je také eliminace či snížení negativních následků vzniklých spáchaným protiprávním či neetickým jednáním.

Kodex CP deklaruje firemní kulturu DIAMO, s. p., v oblasti trestní odpovědnosti. DIAMO, s. p., prohlašuje, že vždy vykonává svou činnost v plném souladu se všemi právními předpisy a vnitřními předpisy, jakož i etickými požadavky, a to také přísně vyžaduje od všech zaměstnanců DIAMO, s. p., a od osob, s nimiž spolupracuje.

DIAMO, s. p., zastává nulovou toleranci k jakémukoliv nelegálnímu či neetickému jednání.

5.2 Prevence

5.2.1 Základní povinnosti

Všichni zaměstnanci jsou povinni vždy jednat v souladu se zákonem, tj. v plném souladu s právním řádem České republiky a se všemi vnitřními předpisy státního podniku DIAMO (jedná se o zásadu zákonnosti definovanou v Etickém kodexu) a etickými pravidly. To znamená, že zaměstnanci jsou také povinni nejednat tak, aby spáchali trestný čin, který by mohl být přičten DIAMO, s. p., ani tak, aby takový trestný čin připravovali nebo se o něj pokusili či aby se v jakékoli formě spáchání trestného činu účastnili. V této souvislosti jsou všichni zaměstnanci především povinni znát veškeré předpisy a povinnosti vztahující se k jejich pracovní pozici a tyto řádně dodržovat a plnit.

5.2.2 Systematické vyhodnocování rizik v oblasti CP

DIAMO, státní podnik, musí pravidelně vyhodnocovat rizika vyplývající z jeho činnosti, a to průběžně, dle potřeb efektivního naplňování cílů CP.

CO aktivně vyhledává a určuje možná rizika, systémové postupy a činnosti DIAMO, s. p., a funkční náplně, při kterých může docházet ke spáchání trestného činu, přestupku nebo ke korupčnímu či neetickému jednání.

Systematické vyhodnocování rizik se týká celé problematiky trestní odpovědnosti a je při něm nutné zohlednit veškerá trestněprávní rizika, tj. rizika spáchání všech trestných činů přičitatelných dle § 7 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob.

Jako hlavní rizikové oblasti činnosti DIAMO, s. p., je pro účely prevence třeba považovat především činnosti související s oblastmi:

- korupce,
- kontakt s úředními osobami,
- hospodaření s majetkem,
- jednání s obchodními partnery,
- střet zájmů,
- účetnictví a daně,
- životní prostředí.

5.2.3 Informovanost

DIAMO, s. p., klade důraz na to, aby veškeré dotčené osoby a další osoby byly v každý okamžik řádně a úplně seznámeny s CP a s problematikou trestní odpovědnosti a aby všem jejich aspektům

rozuměly. DIAMO, s. p., také klade důraz na to, aby o CP byly informovány i třetí osoby přicházející do styku s DIAMO, s. p., či dotčenými osobami při jednání v zájmu DIAMO, s. p., či v rámci činnosti DIAMO, s. p.

Popis vybraných korupčních trestných činů a výklad základních pojmů tvoří **přílohu č. 9.2 Kodexu CP**. Zaměstnanci s. p. jsou povinni se v rámci školení DIAMO, s. p., seznámit i s dalšími relevantními trestnými činy tak, jak jsou uvedeny ve zvláštní části trestního zákoníku.

5.2.4 Vzdělávání zaměstnanců (Compliance školení)

DIAMO, státní podnik, provádí nejméně jedenkrát za rok školení všech dotčených osob v oblasti compliance. Školení probíhá formou osobního školení nebo elektronicky (např. e-learningu či video-školení). Nové dotčené osoby jsou seznamovány s CP v rámci nástupu do zaměstnání.

Školení jsou připravována CO a jsou zaměřena korupci, etické chování, whistleblowing a ochranu oznamovatelů. Obsah školení musí být srozumitelný a zapamatovatelný. Součástí školení může být také test sloužící k ověření získaných znalostí a jako zpětná vazba pro DIAMO, s. p.

Účast na školení a jeho obsah musí být řádně zdokumentovány a dokumentace musí být archivována. U zaměstnanců, kteří se nezúčastní školení formou e-learningu, zajistí vedoucí pracovníci vyplnění Dokladu o převzetí a seznámení (Z-02-SM-sp-05-25).

5.2.5 Komunikace

Informace o CP jsou poskytovány:

- základní informace o CP na webové stránce DIAMO, s. p.,
- informace o CP kdykoli k dispozici u CO,
- v rámci školení zaměstnanců s. p. a zpřístupnění dokumentů CP na intranetu státního podniku DIAMO,
- stručný průvodce CP – viz **příloha č. 9.3 Kodexu CP**,
- povinnost užívání zvláštní doložky v emailové komunikaci s třetími osobami a pokud to umožňují okolnosti konkrétního případu i v jiné písemné komunikaci než emailové – text v **příloze č. 9.4 Kodexu CP**,
- doložka CP, která tvoří součást pracovních smluv či jiných obdobných smluv dotčených osob – text v **příloze č. 9.5 Kodexu CP**,
- užívání CP doložky ve smlouvách – viz **příloha č. 9.6 Kodexu CP**,
- vhodná prezentace CP v rámci marketingové či PR činnosti státního podniku DIAMO,
- informování o relevantních novinkách v trestněprávní oblasti.

Jakákoliv dotčená osoba je oprávněna kdykoliv se obrátit s jakýmkoliv dotazem týkajícím se CP na CO, nebo na svého nadřízeného, který je povinen na dotaz řádně a bez zbytečného odkladu vzhledem k povaze dotazu odpovědět.

5.2.6 Odpovědné osoby

Odpovědnými osobami pro CP jsou CO a vedoucí zaměstnanci DIAMO, s. p.

a) Compliance Officer

Zřizuje se CO jakožto odpovědná osoba CP v rámci DIAMO, s. p., která představuje nezávislý interní prevenční, detekční a reparační prostředek CP. CO je výkonný a dozorový orgán ve věcech CP.

Funkci CO vykonává zaměstnanec státního podniku DIAMO vybraný statutárním orgánem, který musí mít dostatečné zkušenosti a znalosti, jakož i morální bezúhonnost a integritu pro výkon funkce CO a pro zajišťování agendy CP.

CO je povinen postupovat vždy za účelem naplnění cílů CP, a to nezávisle a nestranně. CO je při plnění úkolů CP metodicky nadřízen všem organizačním jednotkám DIAMO, s. p., a o. z. CO nesmí být zároveň členem statutárního orgánu DIAMO, s. p.

CO má při výkonu této funkce za účelem naplnění CP přímý a okamžitý přístup k vedení DIAMO, s. p.

Dotčené osoby jsou povinny poskytovat CO za účelem naplnění cílů CP nezbytnou součinnost a CO je zároveň povinen poskytovat nezbytnou součinnost dotčeným osobám. CO je kontaktní osoba pro CP. Kterákoliv dotčená osoba se může na CO v jakékoliv věci týkající se CP kdykoliv obrátit, a to prostřednictvím kontaktních údajů, které CO pro tyto účely vhodně zpřístupní, přičemž CO je povinen na dotaz řádně a bez zbytečného odkladu vzhledem k povaze dotazu odpovědět.

CO sleduje a vyhodnocuje stav plnění CP a navrhuje zlepšení (aktualizace) CP.

CO je povinen zachovat mlčenlivost ve vztahu k jakékoli důvěrné informaci, kterou se při své činnosti v rámci CP dozví. Povinnost mlčenlivosti podle právních předpisů a vnitřních předpisů DIAMO, s. p., tím není dotčena.

b) Vedoucí zaměstnanci

Vedoucí zaměstnanci DIAMO, s. p., jsou odpovědní za řádné provádění činností DIAMO, s. p., řízení lidí a soulad činností s právními a vnitřními předpisy. V rámci CP mají za úkol dbát o seznamování dotčených osob s CP, analyzovat rizika vyplývající z činností státního podniku DIAMO a sdělovat je dalším odpovědným osobám (zejm. nadřízeným vedoucím zaměstnancům a CO) za účelem zajištění cílů CP, detekovat porušení předpisů a oznamovat CO a poskytovat součinnost CO.

5.2.7 Monitoring a zlepšování CP

DIAMO, s. p., provádí průběžný monitoring CP, v rámci kterého dochází především k hodnocení plnění a účinnosti CP.

CP musí být vždy minimálně 1x ročně vyhodnocen a toto vyhodnocení bude zaneseno do Záznamu o plnění CP (Z-01-ON-sp-01-21).

Záznam o plnění CP obsahuje veškeré relevantní informace o stavu CP a naplňování jeho cílů, včetně informací k doručeným oznámením, či jinak detekovaným událostem za daný rok. V rámci Záznamu o plnění CP (Z-01-ON-sp-01-21) bude také vyhodnocena potřeba aktualizace CP včetně případných návrhů této aktualizace.

CO je povinen zpracovat a navrhnout změnu či doplnění CP v případě, kdy nastane jakákoli nová skutečnost mající vliv na CP a plnění jeho cílů. CO je oprávněn a povinen navrhovat a zpracovávat potřebné aktualizace CP kdykoliv, kdy to bude na základě konkrétních zjištěných skutečností nezbytné za účelem zajištění plnění cílů CP.

CO má povinnost zajistit předložení Záznamu o plnění CP (Z-01-ON-sp-01-21) v termínu do konce března následujícího kalendářního roku, který vedení DIAMO, s. p., projedná a případně přijme příslušné odpovídající závěry a stanoví opatření k nápravě a preventivní opatření v rámci zajištění cílů CP.

DIAMO, státní podnik, provede nejméně jedenkrát za pět let od účinnosti CP audit CP (interní nebo externí), jehož obsahem bude zejména vyhodnocení účinnosti, efektivnosti a funkčnosti CP včetně návrhů k jeho aktualizaci. Audit bude zpracován či revidován nezávislou osobou, která má dostatečnou úroveň znalostí a zkušeností. Audit bude zpracován vždy ve spolupráci s CO.

5.2.8 Zajištění informovanosti vedení

Ředitel je pravidelně, nejméně jedenkrát za čtvrtletí, informován o fungování Compliance programu a o přijatých oznámeních prostřednictvím souhrnného reportu.

5.2.9 Další preventivní opatření

5.2.9.1 Prevence korupce

Zakazuje se jakákoliv forma korupce. Jakákoliv forma korupce je také závažným porušením pracovních povinností zaměstnance.

DIAMO, státní podnik, s cílem odstranit nebo v maximální možné míře omezit předpoklady pro vznik korupčního jednání, přijalo AHŘ SM-sp-01-15 „Interní protikorupční program státního podniku DIAMO“.

Stručný výklad k některým relevantním pojmům a korupčním trestným činům je obsažen v **příloze č. 9.2 Kodexu CP**.

5.2.9.2 Prevence legalizace výnosů z trestné činnosti

Legalizací výnosů z trestné činnosti je, když někdo ukryje, na sebe nebo na jiného převede, přechovává nebo užívá věc, která je výnosem z trestné činnosti či takovou věc přemění v úmyslu umožnit jiné osobě, aby unikla trestnímu stíhání či trestní sankci nebo když se někdo ke spáchání takového trestného činu spolčí nebo když někdo zastírá původ věci, která je výnosem z trestné činnosti, tedy jednání sledující zakrytí nebo utajení nezákonného původu jakékoliv ekonomické výhody vyplývající z trestné činnosti s cílem vzbudit zdání, že jde o majetkový prospěch nabytý v souladu se zákonem. Typickým příkladem bude zejména jednání sledující zastření nezákonného původu peněz s cílem vzbudit dojem, že se jedná o peníze nabyté legálně. Legalizace výnosů z trestné činnosti je zakázána a je to trestný čin.

Zaměstnanci s. p. uzavírající smluvní vztah se vyvarují snahám vedoucím k zastření legalizace výnosů z trestné činnosti ve smyslu zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a jsou povinny být zvláště obezřetné při uzavírání smluvního vztahu, pokud je na straně smluvního partnera:

- neprůhledná vlastnická struktura,

- nejasný původ peněžních prostředků či nestandardní způsob zaplacení,
- skutečnosti vzbuzující podezření, že smluvní partner nejedná na svůj účet nebo že zastírá, že plní pokyn třetí osoby,
- neobvyklý způsob uskutečnění obchodu, zejména s ohledem na typ smluvního partnera, předmět, výši a způsob vypořádání obchodu nebo předmět činnosti smluvního partnera, nebo jiné skutečnosti nasvědčující tomu, že smluvní partner uskutečňuje podezřelý obchod.

5.2.9.3 Důkladné prověřování smluvních partnerů a jejich smluvní závazek v rámci CP

DIAMO, s. p., a dotčené osoby jsou povinny používat k prověřování obchodních partnerů veškeré veřejně dostupné zdroje (webová lustrace – obchodní rejstřík, insolvenční rejstřík, Administrativní registr ekonomických subjektů, rejstřík pravomocně odsouzených právnických osob, případně další webová lustrace jako např. google.com a další), případně vznést dotaz na reference obchodních partnerů a jejich dobré jméno, a zjištěné informace vyhodnocovat a posuzovat, zda obchodní partner je důvěryhodný a splňuje požadavky vyplývající z CP, a přijmout příslušná opatření k eliminaci rizika.

DIAMO, s. p., a dotčené osoby jsou povinny v písemné smluvní dokumentaci používat compliance doložku, jejíž vzor je obsažen v příloze č. 9.6 Kodexu CP. V případě, že druhá smluvní strana požádá o úpravu doložky či odmítne do smlouvy compliance doložku včlenit, učiní se o tomto prohlášení, jehož součástí bude i stručný popis důvodů, a toto prohlášení bude poskytnuto CO. DIAMO, s. p., v takovém případě uváží, zda přistoupí k uzavření smlouvy.

5.2.9.4 Pravidla pro nakládání se svěřenými prostředky

Dotčené osoby jsou povinny s péčí řádného hospodáře vynakládat veškeré úsilí za účelem zajištění maximálně efektivního, účelného a ekonomického spravování a využívání finančních prostředků a zařízení DIAMO, s. p., které jim byly svěřeny, jakož i služeb, které jim byly poskytnuty.

Příslušné dotčené osoby jsou povinny zajistit řádné vedení účetních knih, zápisů nebo jiných dokladů sloužících k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo jejich kontrole a zabránit zničení či poškození účetní evidence nebo uvedení nepravdivých či zkreslených údajů v účetnictví.

5.2.9.5 Důsledná ochrana osobních údajů

DIAMO, s. p., dbá na důslednou ochranu osobních údajů a dodržování relevantních právních předpisů v této oblasti.

DIAMO, s. p., s cílem zajistit ochranu osobních údajů, přijalo AHŘ SM-sp-05-01 „Zpracování osobních údajů“.

5.2.9.6 Vnitřní systém uchování informací

DIAMO, s. p., dbá na řádnou dokumentaci a archivaci veškerých opatření a postupů při plnění CP a v souladu s platnými právními předpisy při své ostatní činnosti (ŘP-sp-05-03 „Spisový a skartační řád DIAMO, s. p.“, SM-sp-03-25 „Archivní řád DIAMO, s. p.“ a SM-sp-04-25 „Badatelský řád DIAMO, s. p.“).

5.2.9.7 Stanovení zásad řízení lidských zdrojů

DIAMO, s. p., a příslušné odpovědné osoby jsou povinny prověřovat budoucí zaměstnance a další dotčené osoby, zejména ty, které za DIAMO, státní podnik, jednají, v maximální možné míře, kterou připouští český právní řád a zjištěné informace vyhodnocovat tak, aby bylo eliminováno riziko přijetí závadové osoby. Personální spisy musí obsahovat veškeré relevantní informace k dané osobě. Jakékoli závadné jednání musí být hlášeno CO (SM-sp-18-25 „Řízení lidských zdrojů“).

5.2.9.8 Hospodářská soutěž a veřejné zakázky

DIAMO, s. p., neporušuje předpisy o nekalé soutěži a neporušuje závazná pravidla zadávacího řízení. S tímto cílem DIAMO, s. p., přijalo ŘP-sp-06-01 „Řízení nákupu a zadávání veřejných zakázek“.

5.2.9.9 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

DIAMO, s. p., vnímá dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jako jednu ze základních priorit a klade na tuto oblast potřebný důraz. S tímto cílem DIAMO, s. p. vytváří podmínky pro plnění všech požadavků k zajištění BOZP vyplývající ze ZP a dalších právních předpisů upravujících oblast BOZP. a mimo jiné přijalo SM-sp-22-25 „Monitoring životního a pracovního prostředí“.

5.2.9.10 Ochrana životního prostředí

DIAMO, s. p., se hlásí k filozofii trvale udržitelného rozvoje. Součástí jeho firemní kultury je také šetrný přístup k přírodě, jakož i ochrana a zlepšování životního prostředí. DIAMO, s. p., řádně dodržuje a plní právní předpisy v této oblasti. DIAMO, s. p., v rámci své činnosti usiluje o využívání nejlepších dostupných technik, inovativních postupů a opatření. S tímto cílem DIAMO, s. p., přijalo SM-sp-22-25 „Monitoring životního a pracovního prostředí“.

5.2.9.11 Další preventivní opatření

Další preventivní opatření mohou být obsažena v dalších vnitřních předpisech k dílčím oblastem.

5.3 Detekce

5.3.1 Oznamování porušení CP

Každý zaměstnanec s. p. DIAMO, který se dozví o porušení CP (tj. včetně porušení etických pravidel) či o podezření na takové porušení, se vyzývá, aby takové porušení oznámil CO, a to elektronicky, telefonicky, listinnou formou či osobně, a to prostřednictvím kontaktních údajů, které budou vhodně zpřístupněny na webových a intranetových stránkách DIAMO, s. p. Oznámení však může učinit i jakákoliv třetí osoba. Povinnost každého překazit, resp. oznámit v souladu s § 367 a § 368 trestního zákoníku státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu v těchto ustanoveních vyjmenované trestné činy není Kodexem CP dotčena.

Každému oznámení CO přidělí unikátní označení a toto oznámení řádně zaeviduje.

5.3.1.1 Ochrana oznamovatele

DIAMO, s. p., s cílem umožnit každému zaměstnanci DIAMO, s. p., poukázat na podezření, popř. i konkrétní případy negativního chování a postojů, s dopadem nejen na majetek státního podniku DIAMO, ale i na mezilidské a pracovní vztahy, přijalo SM-sp-04-21 „Oznamovací systém státního podniku DIAMO“, který stanoví pravidla pro ochranu oznamovatele.

5.3.1.2 Indikátory nelegálního jednání

Jedná se o určité varovné indicie upozorňující na možný výskyt nelegálního, především pak korupčního jednání. Výskyt takové indicie sám o sobě není důkazem o nelegálním jednání, nicméně je jistým detekčním signálem, a proto výskyt takového indikátoru musí dotčená osoba posoudit a přijmout příslušný postup za účelem naplnění cílů CP.

5.3.1.3 Příkaz nadřízeného

Pokud se jakýkoliv zaměstnanec s. p. DIAMO domnívá, že příkaz nadřízeného zaměstnance směřuje k porušení CP, je povinen o tom uvědomit nadřízeného zaměstnance a pokud přesto nadřízený zaměstnanec na příkazu trvá, je povinen učinit oznámení CO. Do doby vydání stanoviska CO je vykonání příkazu nadřízeného zaměstnance odloženo a dotčený zaměstnanec s. p. DIAMO nesmí podle příkazu postupovat. CO je přitom v těchto případech povinen postupovat bez zbytečného odkladu, informovat nadřízeného zaměstnance, který příkaz vydal, a vydat stanovisko neprodleně tak, aby neohrozil provedení činnosti. Pokud je autorem či adresátem takového příkazu přímo CO, je třeba oznámení učinit řediteli s. p. Odkladný účinek vykonání příkazu nadřízeného zaměstnance nenastane, jestliže tento příkaz směřuje k odstranění zřejmého a bezprostředního nebezpečí ohrožujícího životy nebo zdraví osob, život-ní prostředí, majetek nebo jiný zákonem chráněný obecný zájem.

5.3.1.4 Prověřování, šetření

Prověřuje se nejen každé doručené oznámení, ale každá událost jakkoli detekovaná.

Účelem prověřování je zjistit a doložit veškeré podstatné skutečnosti k podezření na porušení CP a rozhodnout o postupu za účelem naplnění cílů CP. Při prověřování je respektována presumpce neviny a je dbáno na ochranu osobních údajů všech osob prověřováním dotčených.

Prověřování musí být provedeno bez zbytečného odkladu, nestranně, transparentně, objektivně a s plným šetřením práv osob a takovým způsobem, aby byly naplněny cíle CP.

Prověřování provádí CO. CO však v odůvodněných případech, kdy to je v zájmu naplnění cílů CP, může pro účely prověřování poptat externí odborný subjekt tak, aby byla zajištěna co největší objektivita a efektivita daného prověřování. Týká-li se podezření na porušení CP CO, nesmí CO do tohoto prověřování žádným způsobem zasahovat, a naopak musí o tomto podezření informovat ředitele s. p., který rozhodne, kdo dané prověření provede.

Prověřující hodnotí informace a dokumenty podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě a v jejich souhrnu a v souladu s právním řádem a vnitřními předpisy a tak, aby byly naplněny cíle CP.

Pokud z provedeného prověřování vyplývá důvodné podezření na spáchání trestného činu, musí být návrhovým opatřením reakce k zabránění spáchání trestného činu a/nebo k odvrácení následků spáchaného trestného činu a případně i oznámení podezření orgánům činným v trestním řízení dle trestního řádu při respektování ostatních práv a povinností. Oznámení podezření orgánům činným

v trestním řízení dle trestního řádu je obligatorním opatřením v případě trestných činů, na které se vztahuje oznamovací povinnost dle § 368 trestního zákoníku. Vyplývá-li z provedeného prověřování podezření na jiné porušení (např. etických pravidel), musí být návrhovým opatřením postoupení konkrétnímu vnitřnímu organizačnímu útvaru DIAMO, s. p., k řešení. Pokud z provedeného prověření nevyplývá konkrétní skutečnost odůvodňující podezření na porušení CP včetně etických pravidel, bude prověřování ukončeno bez návrhového opatření a oznámení odloženo. Jestliže z provedeného prověřování vyplývá nějaké porušení a je-li to dle povahy věci opodstatněné, je třeba, aby návrhové opatření zahrnovalo také opatření směřující k úpravě vnitřních předpisů, opatření a postupů k vyloučení opakování tohoto porušení.

Všechna doručená oznámení, ale i každý detekovaná událost bude CO zaevidována do evidence přijatých oznámení, rozsah evidence je stanoven v SM-sp-04-21 „Oznamovací systém státního podniku DIAMO“.

Potvrdí-li se šetřením podezření uvedené v oznámení, zpracuje CO pro ředitele s. p. Protokol o prošetření (Z-03-SM-sp-01-15), který musí obsahovat veškeré relevantní informace k danému prověření a navržená opatření. CO navržená opatření jsou ředitelem s. p. předložena vedení DIAMO, s. p., k projednání a k případnému schválení. V případě, že se prověřování týká člena vedení státního podniku DIAMO, je tento člen z rozhodování vyloučen.

Pokud o to oznamovatel výslovně požádá a nejde-li o anonymní oznámení, bude oznamovatel v odpovídajícím čase vyrozuměn o závěrech prověřování.

5.4 Reakce

Následky porušení Kodexu CP a nápravná opatření jsou podle charakteru porušení a závažnosti zejména tato:

- zahájení šetření CO podle Kodexu CP,
- provedení interního šetření,
- zajištění důkazů a archivace,
- vyhodnocení interního šetření a analýza příčin porušení CP s návrhy řešení včetně výstupů do CP a dalších vnitřních předpisů,
- upozornění přímému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci,
- reporting řediteli, s. p.,
- pracovněprávní řešení,
- občanskoprávní řešení,
- úprava příslušných vnitřních postupů a předpisů,
- školení vybraných osob či všech osob,
- poučení příslušných osob,
- provedení analýzy rizikovosti činnosti osoby či úseku s výstupy do CP a dalších vnitřních předpisů,
- přijetí dalších odpovídajících preventivních a nápravných opatření v rámci DIAMO, s. p.,

- kroky k eliminaci či zmírnění následků jednání, ev. reparace škody,
- oznámení orgánům činným v trestním řízení (zejm. v případě zákonné oznamovací povinnosti).

Pokud z konkrétních skutečností porušení CP vyplývá důvodné podezření na vznik trestní odpovědnosti konkrétní osoby, může být toto jednání přičteno DIAMO, s. p., vedeno trestní řízení a DIAMO, s. p., uložen trest nebo ochranné opatření.

V oblasti pracovněprávní v případě podezření na trestnou činnost je vždy návrhovým opatřením eliminace možností zaměstnance, který porušil CP, v další takové činnosti. Minimálně musí dojít v souladu s právními předpisy ke změně (zúžení) pracovní náplně takové osoby tak, aby jí bylo zamezeno pokračovat v činnosti, v rámci které došlo k předmětnému porušení povinnosti.

Porušení CP dotčenou osobou může být bez ohledu na výše uvedené hodnoceno také jako závažné porušení povinností vyplývající z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci či porušení péče řádného hospodáře, a to včetně všech důsledků s tím spojených podle příslušných právních předpisů. Stejně tak může porušení CP vyústit ve vznik odpovědnosti za způsobenou škodu.

V případě detekce porušení CP má CO, jakož i všechny další dotčené osoby včetně vedení DIAMO, s. p., povinnost postupovat především tak, aby byla bez zbytečného odkladu přijata efektivní nápravná opatření, která zabrání spáchání trestného činu nebo odvrátí následek trestného činu anebo směřující k nápravě porušení, zabránění vzniku škody či její maximální eliminaci, jakož i k zabránění opakování porušení CP.

6 Záznamy

Tabulka 6-1: Záznamy vyplývající z tohoto AHŘ

Kódové označení	Název záznamu	Odpovědnost za zpracování (vyplnění)	Místo uložení (po dobu potřebnosti pro práci)	Přístup[1)]
Z-01-ON-sp-01-21	Záznam o plnění CP	CO	OIA	U

Poznámky:

[1)] **Kódy přístupnosti záznamů:** „**U**“ – přístupný s omezením interně, a to pouze zaměstnancům s. p. určeným v příslušném AHŘ, ze kterého záznam vyplývá. (ředitel s. p., CO a jeho přímý nadřízený vedoucí zaměstnanec)

Záznamy vyplývající z jiných AHŘ:

Z-03-SM-sp-01-15 Protokol o prošetření,

Z-02-SM-sp-05-25 Doklad o převzetí a seznámení.

7 Závěrečná ustanovení

Kontrolou plnění tohoto AHŘ pověřuji CO.

Toto vydání zrušuje předchozí vydání č. 2 ON-sp-01-21 „Kodex Compliance Programu státního podniku DIAMO“.

8 Související dokumentace

Tabulka 8-1: Interní dokumenty

Označení kódové	Název	K dispozici
ON-sp-01-18	Etický kodex zaměstnanců státního podniku DIAMO	OSMO
ŘP-sp-03-01	Řízení smluvních vztahů	OSMO
SM-sp-02-25	Vnitřní kontrolní systém DIAMO, s. p.	OSMO
SM-sp-05-25	Řízení aktů hospodářského řízení a českých technických norem	OSMO
SM-sp-06-25	Řízení nákupu a zadávání veřejných zakázek	OSMO
SM-sp-13-25	Spisový a skartační řád DIAMO, s. p.	OSMO
SM-sp-03-25	Archivní řád DIAMO, s. p.	OSMO
SM-sp-04-25	Badatelský řád DIAMO, s. p.	OSMO
SM-sp-18-25	Řízení lidských zdrojů	OSMO
SM-sp-22-25	Monitoring životního a pracovního prostředí	OSMO
SM-sp-04-21	Oznamovací systém státního podniku DIAMO	OSMO
SM-sp-05-01	Zpracování osobních údajů	OSMO
SM-sp.01-15	Interní protikorupční program státního podniku DIAMO	OSMO

Tabulka 8-2: Externí dokumenty

Označení číselné nebo jiné kódové	Název	K dispozici
141/1961 Sb.	Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád)	e-Sbírka
253/2008 Sb.	Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (AML zákon)	e-Sbírka
40/2009 Sb.	Zákon – trestní zákoník	e-Sbírka
418/2011 Sb.	Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim	e-Sbírka
250/2016 Sb.	Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich	e-Sbírka
251/2016 Sb.	Zákon o některých přestupcích	e-Sbírka
159/2006 Sb.	Zákon o střetu zájmů	e-Sbírka
171/2023 Sb.	Zákon o ochraně oznamovatelů	e-Sbírka

9 Přílohy

Tabulka 9-1: Seznam příloh

Číslo přílohy	Název přílohy	Počet stran (příp. formát)
9.1	Základy trestní odpovědnosti	4
9.2	Vybrané korupční trestné činy a výklad základních pojmů	3
9.3	Stručný průvodce CP	1
9.4	Doložka CP do komunikace	1
9.5	Doložka CP do pracovní smlouvy	1
9.6	Doložka CP do smluv	1

9.1 Základy trestní odpovědnosti

DIAMO, s. p., klade důraz na to, aby dotčené osoby byly řádně a úplně seznámeny a v každém okamžiku znaly podmínky vzniku trestní odpovědnosti, skutkové podstaty trestných činů a podmínky vzniku trestní odpovědnosti právnických osob. V této souvislosti je nezbytná jejich znalost také (nejen) následujících pojmů.

Trestní odpovědnost

Trestní odpovědností je míněna povinnost strpět za spáchaný trestný čin sankce stanovené trestním zákoníkem v rámci trestněprávního vztahu, který vznikne spácháním trestného činu mezi pachatelem a státem, jenž prostřednictvím soudů rozhoduje o tom, zda byl spáchán trestný čin (o vině) a o uložení trestní sankce či sankcí. Podmínky trestní odpovědnosti jsou uvedeny v trestním zákoníku a všechny dotčené osoby jsou povinny se s nimi seznámit.

Trestný čin

Trestný čin je protiprávní čin, který trestní zákon (trestní zákoník, resp. zákon o trestní odpovědnosti právnických osob) označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně. Základem trestní odpovědnosti je spáchání trestného činu, tj. naplnění všech znaků skutkové podstaty trestného činu.

Skutková podstata trestného činu

Skutková podstata trestného činu je souhrn objektivních a subjektivních znaků, které určují jednotlivé druhy trestných činů a odlišují je od sebe navzájem. Jde o znaky: individuální objekt (chráněný zájem), objektivní stránka (jednání, následek a příčinný vztah mezi nimi), subjekt a subjektivní stránka (především zavinění, tj. úmysl nebo nedbalost).

Jednotlivé trestné činy, jejich skutkové podstaty jsou uvedeny ve zvláštní části trestního zákoníku a všechny dotčené osoby jsou povinny se s nimi seznámit.

Subjektivní stránka trestného činu

S ohledem na správné pochopení skutkových podstat je dobré, aby dotčené osoby znaly základní informace k subjektivní stránce a věděly, že v některých případech postačí u některých trestných činů i zavinění z nedbalosti.

Zavinění je vnitřní psychický vztah pachatele k podstatným složkám trestného činu. Musí být dáno v době činu a ke všem znakům trestného činu. Zavinění je vybudováno na složce vědění, která zahrnuje vnímání pachatele, a na složce vůle, zahrnující především chtění nebo srozumění, tj. v podstatě rozhodnutí jednat určitým způsobem se znalostí podstaty věci.

K trestní odpovědnosti je třeba úmyslného zavinění, nicméně trestní zákoník výslovně u některých trestných činů stanoví, že **postačí zavinění z nedbalosti**.

Trestný čin je spáchán **úmyslně**, jestliže pachatel

- chtěl způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem (tzv. úmysl přímý), nebo
- věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn (tzv. úmysl nepřímý).

Trestný čin je spáchán z **nedbalosti**, jestliže pachatel

- věděl, že může způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí (tzv. nedbalost vědomá), nebo

- nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl (tzv. nedbalost nevědomá).

Trestný čin je spáchán z **hrubé nedbalosti**, jestliže přístup pachatele k požadavku náležité opatrnosti svědčí o zřejmé bezohlednosti pachatele k zájmům chráněným trestním zákonem. Nejde přitom o žádnou další, zvláštní formu nedbalosti. Hrubá nedbalost ale předpokládá tzv. vyšší intenzitu.

Účastník trestného činu

Od pojmu pachatele trestného činu je třeba odlišovat pojem účastníka ve smyslu § 24 trestního zákoníku, dle kterého je účastníkem na dokonaném trestném činu nebo jeho pokusu, kdo úmyslně

- spáchání trestného činu zosnoval nebo řídil – organizátor,

- vzbudil v jiném rozhodnutí spáchat trestný čin – návodce, nebo

- umožnil nebo usnadnil jinému spáchání trestného činu, zejména opatřením prostředků, odstraněním překážek, vylákáním poškozeného na místo činu, hlídáním při činu, radou, utvrzováním v předsevzetí nebo slibem přispět po trestném činu – pomocník.

Trestní odpovědnost a trestnost účastníka (ať již fyzické osoby, nebo osoby právnické) se posuzuje stejně jako trestní odpovědnost a trestnost pachatele (pokud trestní zákoník nestanoví z této zásady výjimky).

Trestný čin spáchaný právnickou osobou

Trestný čin spáchaný právnickou osobou (§ 8 odst. 1 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob) je protiprávní čin spáchaný v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti, jednal-li tak:

a) statutární orgán nebo člen statutárního orgánu, anebo jiná osoba ve vedoucím postavení v rámci právnické osoby, která je oprávněna jménem nebo za právnickou osobu jednat,

b) osoba ve vedoucím postavení v rámci právnické osoby, která u této právnické osoby vykonává řídící nebo kontrolní činnost, i když není osobou uvedenou v písmenu a),

c) ten, kdo vykonává rozhodující vliv na řízení této právnické osoby, jestliže jeho jednání bylo alespoň jednou z podmínek vzniku následku zakládajícího trestní odpovědnost právnické osoby, nebo

d) zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění pracovních úkolů, i když není osobou uvedenou v písmenech a) až c),

jestliže lze právnické osobě trestný čin přičítat.

Přičitatelnost spáchání trestného činu právnické osobě

Právnické osobě lze dle § 8 odst. 2 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob přičítat spáchání trestného činu, jestliže byl spáchán:

a) jednáním orgánů právnické osoby nebo osob uvedených výše pod písm. a) až c), nebo

b) zaměstnancem uvedeným výše pod písm. d) na podkladě rozhodnutí, schválení nebo pokynu orgánů právnické osoby nebo osob uvedených výše pod písm. a) až c) anebo proto, že orgány právnické osoby nebo osoby uvedené výše pod písm. a) až c) neprovedly taková opatření, která měly provést podle jiného právního předpisu nebo která po nich lze spravedlivě požadovat, zejména neprovedly povinnou nebo potřebnou kontrolu nad činností zaměstnanců nebo jiných osob, jimž jsou nadřízeny, anebo neučinily nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení následků spáchaného trestného činu.

Trestní odpovědnost právnických osob

Trestní odpovědnost právnických osob se týká veškerých zločinů nebo přečinů uvedených ve zvláštní části trestního zákoníku, s výjimkou trestných činů taxativně vyjmenovaných (§ 7 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob). Trestní odpovědnosti právnické osoby nebrání, nepodaří-li se zjistit, která konkrétní fyzická osoba jednala protiprávním způsobem (§ 8 odst. 3 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob). Trestní odpovědností právnické osoby není dotčena trestní odpovědnost fyzických osob a trestní odpovědností těchto fyzických osob není dotčena trestní odpovědnost právnické osoby (§ 9 odst. 3 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob). Právnická osoba se trestní odpovědnosti zprostí, pokud vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možno spravedlivě požadovat, aby spáchání protiprávního činu osobami uvedenými výše zabránila (§ 8 odst. 5 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob).

Veškeré úsilí, které lze po právnické osobě spravedlivě požadovat

Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob konkrétně nespecifikuje, jaké úsilí (opatření a postupy) má právnická osoba vynaložit, aby zabránila spáchání protiprávního činu. DIAMO, s. p., považuje CP za komplexní systém obsahující veškerá opatření a postupy, která lze na DIAMO, s. p., spravedlivě požadovat, nejen aby zabránila spáchání protiprávního činu dotčenými osobami, ale aby jeho spáchání mohlo být a bylo odhaleno, aby došlo k odvrácení následků spáchaného trestného činu, to vše při zajištění faktického naplňování CP, kontroly naplňování přijatých opatření a postupů, vyhledávání jejich porušení, vynucování jejich plnění, vyhledávání a odstraňování nedostatků a vyvozování odpovědnosti za ně. DIAMO, s. p., prostřednictvím CP nastavuje maximální možnou míru všech parametrů. DIAMO, s. p., považuje důsledné naplňování a respektování CP za jednu ze svých priorit a za součást podnikové kultury.

Povinnost dotčených osob seznámit se s podmínkami trestní odpovědnosti právnických osob

Podmínky trestní odpovědnosti právnických osob jsou uvedeny v zákoně o trestní odpovědnosti právnických osob a v trestním zákoníku a všechny dotčené osoby jsou povinny se s nimi seznámit. DIAMO, s. p., v tomto smyslu zajistí školení dotčených osob.

Odpovědnost za přestupek

DIAMO, s. p., jakožto právnická osoba, může být v souvislosti s jednáním dotčených osob kromě trestní odpovědnosti (viz výše) shledána odpovědnou také za řadu přestupků, přičemž i v takovém případě jí hrozí citelné sankce. Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je

v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin. Obecná úprava odpovědnosti za přestupky (i právnické osoby) včetně výčtu osob, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, je obsažena v zákoně č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. Úprava jednotlivých přestupků je obsažena jednak v zákoně č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a dále pak v relevantních zvláštních právních předpisech.

Dotčené osoby jsou povinny se v souvislosti s činností pro DIAMO, s. p., chovat tak, aby nespáchaly žádný přestupek, který je možno přičíst DIAMO, s. p.

9.2 Vybrané korupční trestné činy a výklad základních pojmů

Pojem korupce

Český právní řád pojem korupce nedefinuje. Existuje přitom více možných definicí, když například Transparency International používá poměrně širokou definici, dle které: „Korupci lze definovat jako zneužití svěřených pravomocí za účelem získání nezaslouženého osobního (soukromého) prospěchu."

Přesto však zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále také „trestní zákoník") obsahuje řadu trestných činů, které lze označit za korupční. Typickými příklady jsou trestný čin přijetí úplatku (§ 331), podplacení (§ 332) a nepřímé úplatkářství (§ 333).

Přijetí úplatku (§ 331 odst. 1 a 2 TZ)

Tento trestný čin spáchá ten, kdo

- sám nebo prostřednictvím jiného v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu pro sebe nebo pro jiného přijme nebo si dá slíbit úplatek, nebo kdo sám nebo prostřednictvím jiného v souvislosti s podnikáním svým nebo jiného pro sebe nebo pro jiného přijme nebo si dá slíbit úplatek;

- za okolností uvedených v předchozím bodě úplatek žádá.

Chráněn je zde zájem na řádném, nestranném, nezištném a zákonném obstarávání věcí obecného zájmu, tedy na ochraně čistoty veřejného života a zájem na ochraně podnikatelských vztahů před korupcí.

Podplacení (§ 332 odst. 1 TZ)

Tento trestný čin spáchá ten, kdo

- sám nebo prostřednictvím jiného poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek jinému nebo pro jiného v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu, nebo kdo sám nebo prostřednictvím jiného poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek jinému nebo pro jiného v souvislosti s podnikáním svým nebo jiného.

Také zde je chráněn zájem na řádném, nestranném, nezištném a zákonném obstarávání věcí obecného zájmu, tedy na ochraně čistoty veřejného života, a zájem na ochraně podnikatelských vztahů před korupcí.

Nepřímé úplatkářství (§ 333 odst. 1, odst. 2 TZ)

Trestný čin spáchá ten, kdo

- sám nebo prostřednictvím jiného žádá, dá si slíbit nebo přijme úplatek za to, že bude svým vlivem nebo prostřednictvím jiného působit na výkon pravomoci úřední osoby, nebo za to, že tak již učinil,

nebo ten, kdo

- sám nebo prostřednictvím jiného z důvodu uvedeného v předchozí odrážce jinému poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek.

Stejně jako u předchozích dvou trestných činů se i zde chrání zájem na řádném, nestranném, nezištném a zákonném obstarávání věcí obecného zájmu, tedy na ochraně čistoty veřejného života. Rozdílem však je, že tento trestný čin postihuje úplatnou intervenci působící výlučně na výkon pravomoci úřední osoby, nestačí tedy působení pouze na osobu obstarávající věci obecného zájmu.

Upozornění ke korupčním trestným činům

V rámci trestní odpovědnosti a trestního postihu je tedy nutné rozlišovat korupční jednání:

- ve věcech obecného zájmu“ (zejména v souvislosti s jednáním tzv. úředních osob), a/nebo
- „v souvislosti s podnikáním“ ve vztahu k obchodním parterům a dalším osobám.

Ustanovení § 334 trestního zákoníku Společné ustanovení ke korupčním trestným činům obsahuje výklad některých pojmů:

Úplatkem se rozumí neoprávněná výhoda spočívající v přímém majetkovém obohacení nebo jiném zvýhodnění, které se dostává nebo má dostat uplácené osobě nebo s jejím souhlasem jiné osobě a na kterou není nárok. Zpravidla jde o zvýhodnění, které se dostává uplácenému nebo s jeho souhlasem jiné osobě, spočívající zejména v přímém majetkovém prospěchu, např. finančním nebo materiálním. Může však jít i o výhodu jiného druhu, např. protislužbu.

Důležité je, že z hlediska naplnění tohoto znaku **není rozhodující výše úplatku**, když zákon nestanoví žádnou hodnotovou hranici. Výši úplatku je třeba hodnotit v souvislosti s dalšími okolnostmi, které určují společenskou škodlivost činu. V oblasti výkonu státní moci a správy však nelze tolerovat zásadně žádné úplatky, a to ani nepatrné hodnoty. **Úplatkem může být i tzv. sponzorský dar**.

Úřední osobou je

- soudce, státní zástupce, prezident České republiky, poslanec nebo senátor Parlamentu České republiky, člen vlády České republiky nebo jiná osoba zastávající funkci v jiném orgánu veřejné moci, člen zastupitelstva nebo odpovědný úředník územní samosprávy, orgánu státní správy nebo jiného orgánu veřejné moci, příslušník ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru nebo strážník obecní policie, soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti a při činnostech vykonávaných z pověření soudu nebo státního zástupce, notář při provádění úkonů v řízení o dědictví jako soudní komisař, finanční arbitr a jeho zástupce, fyzická osoba, která byla ustanovena lesní stráží, stráží přírody, mysliveckou stráží nebo rybářskou stráží, pokud plní úkoly státu nebo společnosti a používá při tom svěřené pravomoci pro plnění těchto úkolů (§ 127 odst. 1 trestního zákoníku).
- pro výše uvedené korupční trestné činy je pak úřední osobou také jakákoli osoba zastávající funkci v zákonodárném orgánu, soudním orgánu nebo v jiném orgánu veřejné moci cizího státu, zastávající funkci nebo zaměstnaná nebo pracující v mezinárodním soudním orgánu, zastávající funkci nebo zaměstnaná nebo pracující v mezinárodní nebo nadnárodní organizaci vytvořené státy nebo jinými subjekty mezinárodního práva veřejného nebo v jejím orgánu nebo instituci anebo jednající jménem takové organizace, nebo zastávající funkci v podnikající právnické osobě, v níž má rozhodující vliv Česká republika nebo cizí stát, pokud je s výkonem takové funkce, zaměstnání nebo práce spojena pravomoc při obstarávání věcí obecného zájmu a trestný čin byl spáchán v souvislosti s touto pravomocí.

Obstarávání věcí obecného zájmu je činnost, která souvisí s plněním úkolů týkajících se věcí obecného zájmu, tedy nejen rozhodování orgánů státní moci a správy, ale i jiná činnost při uspokojování zájmů občanů a právnických osob v oblasti materiálních, sociálních, kulturních a jiných potřeb. **Za obstarávání věcí obecného zájmu** se považuje též zachovávání povinnosti uložené právním

předpisem nebo smluvně převzaté, jejímž účelem je zajistit, aby v obchodních vztazích nedocházelo k poškozování nebo bezdůvodnému zvýhodňování účastníků těchto vztahů nebo osob, které jejich jménem jednají.

Při přijímání či poskytování darů je proto třeba vždy důsledně dodržovat pravidla pro darování obsažená v Kodexu Compliance Programu státního podniku DIAMO.

Mezi korupční trestné činy jsou řazeny také některé další trestné činy, především pletichy v insolvenčním řízení (§ 226 TZ), porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže (§ 248 odst. 1 písm. e) TZ), zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě (§ 256 odst. 1 a 3 TZ), pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži (§ 257 odst. 1 písm. b) a c) TZ). Mezi trestné činy, které mají znaky korupčního jednání lze však řadit i některé další trestné činy, kdy lze uvést například porušení povinnosti při správě cizího majetku včetně nedbalostní alternativy tohoto trestného činu (§ 220 a 221 TZ), zneužití informace v obchodním styku (§ 255 TZ) či zneužití postavení v obchodním styku (§ 255a TZ).

9.3 Stručný průvodce CP

CP je komplexní systém interních firemních opatření a postupů pro prevenci, detekci a reakci na případná trestněprávní či neetická jednání, který je součástí firemní kultury státního podniku DIAMO a slouží k zabránění spáchání trestného činu, efektivní detekci a k odvrácení následků trestného činu. Každý je povinen jednat za všech okolností legálně, vždy v souladu s Kodexem CP a podezření na porušení CP oznámit dle Kodexu CP.

Základem CP jsou tyto vnitřní předpisy dostupné intranetu státního podniku DIAMO:

- AHŘ ON-sp-01-21 Kodex Compliance programu státního podniku DIAMO („Kodex CP“),
- AHŘ ON-sp-01-18 Etický kodex zaměstnanců státního podniku DIAMO („Etický kodex“),
- AHŘ SM-sp-01-15 Interní protikorupční program státního podniku DIAMO („Interní protikorupční program“),
- AHŘ SM-sp-04-21 Oznamovací systém státního podniku DIAMO („Oznamovací systém“)

a právní předpisy, zejména trestní zákoník, trestní řád a zákon o trestní odpovědnosti právnických osob.

Odpovědnými osobami CP jsou:

- Compliance Officer,
- Vedoucí zaměstnanci.

Oznamování podezření na porušení CP je možné několika způsoby zaručujícími důvěrné oznamování. Pro řádné oznámení porušení CP nemůže být oznamující osoba jakkoli postižena.

Schéma CP

Předpisová základna

Vnitřní předpisy CP

Ostatní vnitřní předpisy

Nulová tolerance vedení státního podniku DIAMO k jakémukoliv nelegálnímu či neetickému jednání

Struktura CP

Prevence	Detekce	Reakce
Základní vnitřní předpisy CP: **• Kodex CP** **• Etický kodex** **• Interní protikorupční program** **• Oznamovací systém**	**Systém důvěrného oznamování (ochrana oznamovatele):** **• elektronická oznámení** **• listinné/osobní oznámení** **• telefon (nejméně preferovaná možnost s ohledem na neexistenci písemného záznamu)**	
Odpovědné osoby: **• Compliance Officer** **• Vedoucí zaměstnanci**		**Následky porušení CP**
Základní povinnosti		
Systematické vyhodnocování rizik		
Informovanost		
Monitoring a zlepšování CP	**Další detekční opatření**	
Další preventivní opatření	**Prověřování**	**Nápravná opatření**

9.4 Doložka CP do komunikace

DIAMO, státní podnik, zachovává nulovou toleranci k jakémukoli nelegálnímu jednání a dodržuje maximální transparentnost, legalitu a etiku v rámci svého prostředí. Součástí firemní kultury státního podniku DIAMO je Compliance Program.

9.5 Doložka CP do pracovní smlouvy

Zaměstnanec byl informován o tom, že zaměstnavatel má zaveden Compliance Program, se kterým je zaměstnanec povinen se řádně seznámit a plně ho dodržovat.

Základem Compliance Programu státního podniku DIAMO jsou tyto vnitřní předpisy:

- ON-sp-01-21 Kodex Compliance Programu státního podniku DIAMO,
- ON-sp-01-18 Etický kodex zaměstnanců státního podniku DIAMO,
- SM-sp-01-15 Interní protikorupční program státního podniku DIAMO,
- SM-sp-04-21 Oznamovací systém státního podniku DIAMO.

Zaměstnanec byl informován, že jeho jednání může být za určitých podmínek vymezených v právních předpisech přičteno státnímu podniku DIAMO a může způsobit vznik jeho trestní odpovědnosti za trestný čin. Zaměstnanec se tímto zavazuje nespáchat trestný čin nebo přestupek, který by mohl být přičten státnímu podniku DIAMO a vynaložit veškeré úsilí k odstranění následků svého jednání a poskytnout veškerou součinnost k jejich řešení.

Zaměstnanec se zavazuje informovat o jakémkoliv porušení Compliance Programu, o kterém se dozví, některým ze způsobů stanovených v ON-sp-01-21.

9.6 Doložka CP do smluv

„Smluvní strany se zavazují jednat a přijmout taková opatření, aby v souvislosti s uzavřením smlouvy a jejím plněním nevzniklo žádné důvodné podezření ze spáchání trestného činu a nedošlo ke spáchání trestného činu, a to ani ve stádiu přípravy či pokusu či účastenství, které by mohlo být kterékoliv ze smluvních stran přičteno podle zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů.

*Příslušná smluvní strana** prohlašuje, že se seznámila s Compliance Programem státního podniku DIAMO (viz webové stránky www.diamo.cz/cs/compliance-program).

Smluvní strany se zavazují navzájem si neprodleně oznámit skutečnosti vzbuzující důvodné podezření o možném spáchání trestného činu souvisejícího s uzavřením smlouvy a jejím plněním, a to bez ohledu na splnění případné zákonné oznamovací povinnosti a nad její rámec.“

*pozn.: spojení „příslušná smluvní strana“ nahradit označením smluvní strany používaným v konkrétní smlouvě